

Strona czasopisma: <http://analit.agh.edu.pl/>

XX Studenckie Spotkania Chemiczne – Rok jubileuszowy w chemii

Małgorzata Suchanek

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków, Polska

---

ABSTRAKT: Jubileuszowe XX Studenckie Spotkania Chemiczne odbyły się w Katedrze Chemii Analitycznej WIMiC AGH w dniach 4-5 kwietnia 2019. Tematem przewodnim tegorocznej konferencji był „Rok jubileuszowy w chemii”. Studenci piątego roku kierunku Technologia Chemiczna biorąc udział w sesji referatowej zaprezentowali wystąpienia na temat „Wpływu polskich naukowców w rozwój chemii w ostatnim 100-leciu” natomiast studenci czwartego roku w sesji posterowej skupili się na 150-tej rocznicy powstania układu okresowego pierwiastków.

Słowa kluczowe: studenckie spotkania chemiczne, ssch

Czy współcześni polscy naukowcy są w stanie dorównać Marii Skłodowskiej-Curie, czy ich odkrycia są nam wszystkim znane? Czy wiemy w jaki sposób powstał układ okresowy pierwiastków, czy ma on koniec? Po wysłuchaniu 18 referatów i 13 posterów można stwierdzić, iż polscy naukowcy są znani w świecie chemii a ciekawe wystąpienia pomogły przybliżyć odbiorcom sylwetki polskich chemików i zapoznać z ich odkryciami w ostatnich 100 latach.

Rysunek 1. Studenckie Spotkania Chemiczne 2019.

Konferencję rozpoczęły 2 wykłady plenarne. Profesor dr hab. Władysława W. Kubiak w bardzo humorystyczny oraz ciekawy sposób zabrał nas do świata starożytności i wskazał nam różnice pomiędzy chemią tego okresu a chemią współczesną. Natomiast Profesor dr hab. inż. Bogusław Baś przedstawił świat historii Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, obchodzącej tym roku 100-lecie powstania. Uczestnicy konferencji z wielką ciekawością wysłuchali historii Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, Katedry Chemii Analitycznej oraz Studenckich Spotkań Chemicznych, bo rok 2019 to rok jubileuszy: 100 lat AGH, 70 lat WIMiC i XX Studenckie Spotkania Chemiczne. Wysłuchaliśmy również wspaniałego koncertu w wykonaniu absolwentki naszego Wydziału - Natalii Merchut (śpiew, gitara) oraz Doktoranta Katedry Szymona Wójcika (pianino, śpiew). Jest to już ich drugi występ na SSCH i mamy nadzieję, że w przyszłym roku będziemy

mogli również na nich liczyć, a kto wie może dołączą do nich inni uzdolnieni studenci Technologii Chemicznej.

Niemniej jednak w trakcie tych dwóch, pięknych dni kwietnia, głos należał w głównej mierze do studentów. Studenci czwartego roku w sesji posterowej zaprezentowali 13 interesujących tematów związanych z układem okresowym pierwiastków, poruszono kontrowersyjny temat szczepień u małych dzieci i występowania rtęci i glinu w szczepionkach (K. Boś, G. Lemiecha, P. Krawczyk), w bardzo ciekawy sposób zaprezentowano zastosowanie kiuru (K. Osiak, M. Skoczeń) oraz dowiedzieliśmy się, że układ okresowy nie ma końca i nadal trwają poszukiwania nowych pierwiastków (K. Kornaś, K. Ostrowska). Studenci piątego w wystąpieniach ustnych, zapoznali nas z wybitnymi osobami współczesnej chemii i ich odkryciami w ostatnim 100-leciu.

Rysunek 2. Koncert muzyczny; od lewej Natalia Merchut i Szymon Wójcik.

„Plejada”, czy kojarzy nam się z chemią? A jednak to izotopy pierwiastków, którymi zajmował się Kazimierz Fajans, nominowany trzykrotnie do Nagrody Nobla, ale nigdy jej nie dostał (referat: E. Wójcik). Czy Prezydent II Rzeczypospolitej Polskiej Ignacy Mościcki ma coś wspólnego z chemią? Okazuje się, że opracował autorską metodę otrzymywania kwasu azotowego za pomocą energii elektrycznej, dzięki jego inicjatywie powstały Państwowe Zakłady Związków Azotowych w Tarnowie, działające do dnia dzisiejszego (referat: A. Kocłega). Studentom naszego Wydziału dobrze jest znane nazwisko Jana Czochralskiego, ale mało kto wie, że za udoskonalenie pierwowzoru skaningowego mikroskopu analizującego (SPM) dostał Nagrodę Nobla. Wynalazł dochodowy stop „metal B”, zapoczątkowując rewolucję w kolejnictwie, płyn do trwałej ondulacji czy „proszek od kataru z Gołąbkim” (referat: M. Wójcik). Poznaliśmy sylwetki takich chemików jak Leon Marchlewski, Wojciecha Alojzego Świętosławskiego, Wiktora Kemulę, Włodzimierza Trzebiatowskiego, Roalda

Hoffmana, Stanisława Penczka, Aleksandra Wiesława Zamojskiego, Tadeusza Waclawa Korzybskiego oraz Włodzimierza Kołosa.

Kto wie czy ludzie z cukrzycą dożyli by okresu starości, nie zapadali by w śpiączki cukrzycowe, gdyby nie polscy biochemicy Kazimierz Funk oraz inż. Tomasz Spasowicz, którzy wynaleźli insulinę ratując życie wielu milionów osób oraz dając szansę na urodzenie zdrowych dzieci bez problemów cukrzycowych (referat: M. Cieśla).

W wystąpieniach nie zapomniano o jednej z nielicznych kobiet w chemii Zofii Jerzmanowskiej znanej w świecie chemii organicznej i fitochemii. Wyodrębniła z dziurawca zwyczajnego hyprezoyd oraz pochodne kumaryny takie jak fraksanol, fraksydyna oraz izofraksydyna z kory jesionu. Zsyntezowała nowy preparat leczniczy pod nazwą „Edan” (jeden z pięciu oryginalnych leków polskich), pochodną aspiryny o działaniu miejscowo znieczulającym i przeciwbólowym. Jest laureatką wielu nagród oraz odznaczeń. Została odznaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Orderem Sztandaru Pracy II klasy oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (referat: K. Jagiełło).

Nie należało zapomnieć o Dziekanie Naszego Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki (ówczesny Wydział Ceramiczny) Jerzym Grzymku, który wynalazł metodę spiekowo-rozpadową wytwarzania tlenku glinu i cementu portlandzkiego bez konieczności stosowania boksytu (referat: B. Milewski).

Konferencję zakończył wernisaż prac wykonanych przez studentów Technologii Chemicznej oraz konkurs fotograficzny „Kraków - Totius Poloniae urbs celeberrim”.

Wystąpienia studentów oceniało jury składające się z Doktorantów oraz Pracowników KCA. Prezentacje miały bardzo wysoki poziom, a wybór laureatów nie był łatwą decyzją. Oto lista nagrodzonych:

Prezentacje ustne:

- I miejsce – Aleksandra Linnert: „Człowiek, któremu wszystko przyszło łatwo – Roald Hoffmann”
- II miejsce – Karolina Jagiełło: „Zofia Jerzmanowska – pierwsza dama polskiej farmacji”
- III miejsce – Magdalena Wójcik: „Jan Czochralski – wybitny człowiek o wielu twarzach”

Postery:

- I miejsce – Katarzyna Osiak, Magda Skoczeń: „Właściwości i zastosowanie kiuru”
- II miejsce – Magdalena Bork, Katarzyna Matyjasik: Cez – najbardziej punktualny pierwiastek”
- III miejsce – Alicja Guła, Klaudia Misztal: „Gwiazdy na wyciągnięcie RENki”
- wyróżnienie – Kacper Boś, Grzegorz Lemiecha, Paweł Krawczyk: „Dlaczego nigdy nie zaszczepię dzieci? – szkodliwość rtęci i glinu”

Wielkie podziękowania należą się Panu Profesorowi dr hab. Andrzejowi Lewenstamowi, za bardzo wnikliwą, interesującą dyskusję w czasie konferencji.

Słowa uznania i podziękowania należą się pomysłodawcy i „dobremu duchowi” Studenckich Spotkań Chemicznych Panu dr Witoldowi Reczyńskiemu. Dzięki Jego wsparciu i chęci działania SSCH mogły się odbyć po raz dwudziesty i mamy nadzieję, że nie ostatni.

Studenckie Spotkania Chemiczne nie mogły by się odbyć bez wielkiego wkładu pracy komitetu organizacyjnego pod przewodnictwem dr inż. Małgorzaty Suchanek w składzie:

- mgr inż. Katarzyna Jedlińska
- mgr inż. Justyna Lipińska,
- mgr inż. Nikola Lenar
- mgr inż. Anna Górską
- mgr inż. Radosław Porada
- mgr inż. Szymon Wójcik

Słowa podziękowania należą się JM Prorektor ds. Studenckich dr hab. Annie Siwik, prof. AGH oraz Dziekanowi Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki prof. dr hab. inż. Włodzimierzowi Mozgawie za wsparcie finansowe Studenckich Spotkań Chemicznych.

Do opracowania wykorzystano streszczenia dostarczone przez Autorów wystąpień.